

Marktstudies en Green Chemistry Campus brengen kansen bedrijven in beeld

Zuidwest-Nederland tracht zich meer en meer te profileren als biobased hotspot. Een van de belangrijkste stakeholders in het lokale ecosysteem is de Innovative Plastics Business van SABIC. Het bedrijf timmert momenteel hard aan de weg in de biobased economy. Zo bevorderde het bedrijf de vestiging van de Green Chemistry Campus op haar terrein en zoekt het nadrukkelijk de cross-sectorale samenwerking in de keten op. Bovendien liet het bedrijf samen met anderen recent een onderzoek uitvoeren door Arthur D Little om ook internationaal coöperaties aan te kunnen gaan. 'Nu alle potentiële partners in beeld gebracht zijn, kunnen wij daadwerkelijk meters maken om een internationaal vooraanstaande positie te verwerven in biobased chemicals', stelt Willem Sederel, Technology & Innovation Leader bij SABIC.

Willem Sederel kent een lange historie binnen SABIC's Innovative Plastics Business (het voormalige GE Plastics) in Bergen op Zoom. SABIC is een van de zes grootste petrochemische bedrijven in de wereld en op de oliemaatschappijen na het grootste bedrijf in het Midden-Oosten. In 1981 startte Sederel zijn carrière bij het bedrijf. Na enkele omzwervingen en onder meer een directeursfunctie in Amerika, is Sederel anno 2012 het aanspreekpunt binnen SABIC als het gaat om de biobased economy.

Voedingsbodem

'Het begrip biobased economy passeerde ruim vijf jaar geleden in ons bedrijf voor het eerst de revue', blikt Sederel terug. 'Bij de ontwikkeling van een speciaal type polycarbonaat kwamen wij op het spoor van een aantal biobased grondstoffen. Als gevolg van klantvragen hebben wij meerdere projecten met deze grondstoffen uitgevoerd. Door het uitbreken van de crisis in 2008 kwamen wij er helaas niet toe de eindresultaten te commercialiseren.'

Toen in 2009 echter nabij gevestigde bedrijven als LambWeston, Cargill en Royal Cosun de handen ineen sloegen voor het benutten van agrestromen voor de chemie, kwam ook voor SABIC de biobased economy in een stroomversnelling terecht. 'En inmiddels is het een en ander tot wasdom gekomen', stelt Sederel. 'Het Pieken in de Delta-project Biobased Innovations vormde een eerste aanzet voor de huidige samenwerking tussen de chemie- en agro-industrie. Binnen Biobased Innovations dacht een twintigtal bedrijven onder het motto

'agro meets chemistry' na over het buiten de bestaande kaders slimmer inzetten van de reststromen. Dit heeft onder meer geleid tot een aantal productinnovaties. Bovendien vormde het ook de voedingsbodem voor de Green Chemistry Campus (GCC).'

Hotspot

Met de GCC is een belangrijke pijler genoemd in het beleid van SABIC rond de biobased economy. De vier initiatiefnemers van de GCC – SABIC, REWIN West-Brabant, de gemeente Bergen op Zoom en de provincie Noord-Brabant – tekenden begint maart nog een samenwerkingsovereenkomst die ten grondslag ligt aan de campus. In de overeenkomst zijn ook de ambities voor de toekomst opgenomen. De campus, waar grote en kleine bedrijven, kennisinstellingen en overheid in een open innovatiestructuur gaan samenwerken aan nieuwe producten en technologieën met de focus op biobased materialen, opende vorig jaar haar deuren op het terrein van SABIC. In de visie van Sederel moet de GCC binnen twee tot drie jaar een internationale positie verwerven als biobased hotspot. 'En dit in samenwerking met andere locaties als Nieuw-Prinsenland, Gent en het Zeeuwse Sloegebied', aldus Sederel. 'Het toekomstbeeld is dat de campus hét centrum wordt van open chemische innovatie voor biobased toepassingen. De campus maakt onderdeel uit van de grotere delta Zuidwest-Nederland en Vlaanderen. Dat moet ook, wil je internationaal kunnen profileren. De delta legt gewicht in de schaal en kan op wereldniveau concurreren.'

Poort naar Europa

In de afgelopen periode is Sederel internationaal de boer op geweest om de GCC te promoten. 'Ik heb ervaren dat de regio daadwerkelijk een unieke positie heeft door de combinatie van R&D en productie', stelt Sederel. 'Met de nabije aanwezigheid van een internationaal gerenomeerd biobased kennisinstituut als de WUR en de geografische positie van Nederland als poort naar Europa, zijn alle randvoorwaarden



De site van SABIC met aan de meest linkerzijde de Green Chemistry Campus



aanwezig.' Cruciaal is volgens Sederel dat Nederland haar zwakke punten verbetert. 'Zo zijn wij traditioneel gezien minder goed in het vermarkten van kennis. Van kennis geld maken is de echte innovatie. Mede daarom is gekozen om de biobased economy in West-Brabant via de campus business driven in te richten. De kracht van de waardeketen is bijvoorbeeld dat chemiebedrijven zoals Nuplex en SABIC vragen om groene grondstoffen die de agro-industrie door



bewerking met bio-raffinage kan aanbieden. Omdat wij als petrochemisch bedrijf relatief laat in de biobased economy zijn gestapt is het ook belangrijk om samenwerking te zoeken. Het is een van de manieren om te versnellen.'

Arthur D Little

Om de koppeling met internationale samenwerkingspartners en potentiële stakeholders in de biobased economy te bewerkstelligen, heeft SABIC samen met andere partijen een vertrouwelijk onderzoek laten uitvoeren door het gerenommeerde adviesbureau Arthur D Little (ADL). 'Wij hebben dit voor twee marktsegmenten laten uitvoeren: voor biobased performance materialen en voor biobased coatings', licht Sederel toe. 'Nu de potentiële internationale partners in beeld zijn gebracht – met een sterke concentratie aan de Amerikaanse westkust – kunnen wij daadwerkelijk meters maken om een vooraanstaande positie in biobased chemicals te verwerven. Wij zien het daarbij als essentieel om ook daadwerkelijk productie naar Nederland te halen en te houden. Het model waarin ons land enkel een kennisindustrie heeft en geen maakindustrie is onwenselijk.'

Het lopende kalenderjaar is volgens Sederel een succes als de campus een aanzienlijk aantal bedrijven weet aan te trekken. 'Er is een focus op midden- en kleinbedrijven, maar je moet je ook niet beperken. Vijf kleintjes maken nog geen grote. Het aantrekken van een grote vis kan katalyserend werken. Ten tweede moet gekeken worden of het mogelijk is om in 2012 een kennisinstelling als TNO aan te trekken om



Willem Sederel, binnen SABIC aanspreekpunt voor de Green Chemistry Campus

gezamenlijke innovatiecapaciteit te creëren. Zelf zijn wij daartoe gestart met het ombouwen van ons Customer Innovation Center tot het Campus Innovation Center waardoor bedrijven straks in een gesloten en open omgeving kunnen innoveren.'

Als de GCC in de komende jaren met succes een voet aan de grond weet te krijgen als biobased hotspot, verwacht Sederel dat SABIC en de andere stakeholders in de periode 2014-2015 een positieve beslissing nemen voor (flexibele) nieuwbouw ter uitbreiding van de campus. 'Op dat moment kunnen wij de daad bij het woord voegen en daadwerkelijk extra ruimte creëren voor producerende bedrijven en ontstaat een ecosysteem waar ook SABIC garen bij spint.'